

HÖGSTA FÖRVALTNINGSDOMSTOLENS DOM

Mål nr
2039-11

meddelad i Stockholm den 29 maj 2012

KLAGANDE
HQ AB, 556573-5650

Ombud: Advokaterna Jonas Bergh och Jacob Westling
Bergh & Co Advokatbyrå AB
Box 7208
103 88 Stockholm

MOTPART
Finansinspektionen
Box 7821
103 97 Stockholm

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE
Kammarrätten i Stockholms dom den 25 februari 2011 i mål nr 5438-10

SAKEN
Talerätt i mål om återkallelse av tillstånd att bedriva bankrörelse m.m.

HÖGSTA FÖRVALTNINGSDOMSTOLENS AVGÖRANDE

Högsta förvaltningsdomstolen avslår överklagandet.

YRKANDE M.M.

HQ AB (bolaget) yrkar att Högsta förvaltningsdomstolen ska återförvisa målet till förvaltningsrätten för erforderlig handläggning och anför bl.a. följande. Beslutet att avvisa bolagets talan resulterar i en situation där ett förvaltningsbeslut, till följd

Dok.Id 119226

Postadress
Box 2293
103 17 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls torg 13

Telefon
08-561 676 00
E-post:
hogstaforvaltningsdomstolen@dom.se

Telefax
08-561 678 20

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00-16:30

av de konsekvenser som Finansinspektionens beslut medför, i praktiken aldrig kan bli föremål för domstolsprövning. Bolagets och HQ Bank AB:s (banken) gemensamma intresse av att få en prövning till stånd säkerställdes inledningsvis genom att banken överklagade beslutet. Efter det att banken sålts – vilket i sig var en direkt följd av beslutet – saknade bankens nya ägare anledning att driva frågan varpå bankens överklagande återkallades. Bolaget var och är därmed det enda rättssubjekt som kan driva frågan om domstolsprövning av beslutet och måste därmed medges talerätt för att en domstolsprövning över huvud taget ska vara möjlig. Finansinspektionen hade kontinuerlig insyn i bolaget och beaktade även förhållandena inom detta inför beslutet. Bl.a. förde Finansinspektionen täta diskussioner med företrädare för både bolaget och banken angående bankens situation. Bolaget och banken utgjorde en finansiell företagsgrupp, vilket innebär att bolaget omfattades av särskilda krav avseende bl.a. kapitalbas enligt lagen (2006:1371) om kapitaltäckning och stora exponeringar. Sålunda har Finansinspektionen inför beslutet varit skyldig att beakta även förhållandena inom bolaget. Detta visar att bolagets rättsställning påverkades och beaktades inför beslutet vilket ger bolaget talerätt.

Till stöd för sin talan i Högsta förvaltningsdomstolen åberopar bolaget, utöver tidigare ingivna rättsutlåtanden, rättsutlåtanden från professorerna Lena Marcusson och Ulrik von Essen.

Finansinspektionen uppger att den varken förespråkar eller motsätter sig att bolaget ska ha rätt att överklaga inspektionens beslut att återkalla bankens verksamhetstillstånd.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Finansinspektionen återkallade den 28 augusti 2010 bankens tillstånd att bedriva bl.a. bankverksamhet. Bolaget ägde då 90 procent av aktierna i banken. Banken överklagade beslutet till förvaltningsrätten. Den 3 september 2010 sålde bolaget aktierna till Carnegie Investment Bank AB varpå banken återkallade sitt

Mål nr
2039-11

överklagande. Samma dag överklagade bolaget Finansinspektionens beslut. Frågan i målet är om bolaget har rätt att föra talan mot beslutet.

Enligt 22 § förvaltningslagen (1986:223) får ett beslut överklagas av den som beslutet angår, om det har gått honom emot och beslutet kan överklagas. En förutsättning för att annan än den som varit part hos beslutsmyndigheten ska ha talerätt enligt detta lagrum är, som kammarrätten påpekar, att klaganden kan åberopa ett intresse som det är möjligt att beakta vid sakens prövning (se av kammarrätten angivna rättsfall samt SOU 2010:29 s. 658 ff.). Som kammarrätten funnit utgör inte bolagets intresse i egenskap av ägare till banken ett sådant intresse. Något sådant intresse kan inte heller utläsas av lagen om kapitaltäckning och stora exponeringar eller relevanta EU-direktiv. Bolaget har därmed inte rätt att överklaga beslutet. Överklagandet ska således avslås.

Margit Knutsson

Henrik Jermsten

Olle Stenman

Anita Saldén Enérus

Erik Nymansson

Katerina Petkovska

Föredragande justitiesekreterare

Avd. II

Föredraget 2012-04-18